

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

23 de quibus decimæ Ecclesiasticæ debitæ a parœchis, & de distinctione earum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

tamen datas, & apud gentiles aliquos, ex more & quadam lege. poterit nihilominus sustineri & constare ex Plinio, vt mox dicemus. Has decimas Deus iure proprio dedit Leuitis, & illis qui suo culcui potissimum deseruirent, Numer. c. 18. c. causa Carpenfis, de verb. sign. Et proinde illis solis non laicis, debita, cap. prohibemus. Et c. quamuis, de decim. can. 1. 16. q. 1.

4 ¶ Translato ¶ sacerdotio in fidem Christianam, quando licuit per pacatas persecutionum tyrannorum aucto numero creditu, Romæ Euaristus Pontifex maximus, primum, Platinam Euaristo. Meminit & Cyprian. lib. 1. epist. 9. constituit curiones, & per loca distibuit, qui præberent sibi commissis sacramenta, & eos ab illis nutrizi statuit, vnde patochi dicti sunt a mutua præbitione alimentorum & sacramentorum, unde & παροχων, a præbendo. Deinceps Dionys. 266. idem facere per vniuersum orbem tentauit, distribuitque loca, assignatis personis ecclesiasticis pro reditibus, decimis prædiorum, quæ intra limites locorum distinctorum cõtinebantur, c. 1. Et c. ecclesiis, 13. q. 1. c. 1. 9. c. dist. c. episcopi. 80. dist. c. pastoralis, de his que sunt a prela. sine consen. capi. Polydor. Vrg. lib. 4. c. 9. de inuentor. rer.

5 ¶ Gentiles ¶ quoque in more positum habebant, suis sacerdotibus decimas, vt Dei ministris, offerre. Sicq; scribit Plinius, lib. 12. c. 14. ex thure quod ex Arabia Sabotham deferretur, decimas cui-dam apud illos fictrio Deo, quem vocabant Sabin. non pondere sed mensura sacerdotis capere solitos. Et iterum, Plin. lib. 12. c. 19. ex Cynamono apud Aegyptios, eis diuidi decimas tradit. Memorat Herodotus, lib. 1. Cyrum ad portas ciuitatis Lydorum quam discipiebant milites, ex suis satellitibus custodes posuisse, qui vetarent exportari opes, vt earum decimæ Ioui necessario redderentur. Proinde nec iusta possidentium bona, querela est, qui dum sibi iudicium gehennæ præparant, decimas retinent, vel non patiuntur dari curionibus aut aliis ecclesiasticis personis, quod illæ non probe, vt illis videretur, viuât, quod ve prauis vrbibus profundant, & auare petant, quodque aliquando diuites sint. Nam Deo non curionibus proprie debentur, etsi mali ii sint, & Dei nomine, c. quid dicam, 14. q. 4. c. forte, 14. q. 5. ad præbentium potius, quam recipientium vtilitatem soluuntur. Quod si curiones abutantur iudicium illis erit, c. clericos. Et seq. 1. q. 2. cap. illi, can. fin. 12. q. 1. at si non dentur, condemnatio diuina imminet. ¶ Et ¶ merito condemnata sententia erronea & hæretica cum aliis Wielefui in concilio Cõstantiensis, qua tuebatur decimas puras esse elemosynas, & propter peccata prælatorum, lib. 4. legum Francicarum c. 17. post illis adimi. In ¶ lege Francica statutum, vt nouas & decimas non solum plebei, sed etiam vassi, princeps, & comites soluant ecclesiis: Et si contumaces sunt, in super & bannum regis soluant: Et si sapius iterando negent, beneficium amittant. Et rursum, d. lib. 4. legum Franc. cap. 39. vt plebani a presbyteris ecclesiarum ter monentur de soluendis decimis, quod si contempserint, ab ingressu ecclesie prohibeantur: Et si hoc non emendauerint, a ministris reipublice districti singuli per caput, sex solidos componant, & in super decimam dare cogantur. Et si iterum contempserint, tunc per publicam auctoritatem domus vel case eorum hinc sentur (puto interdicator) quosq; pro ipsa decima sicut supra dictum est, satisfaciant. Quod si domo rebelles vel contradictores esse voluerint, & supra ipsam hinc sentur propria auctoritate intrare præsumserint, tunc a ministris reipub. in custodiam mittantur, vsque dum componant, &c.

De quibus Decimæ ecclesiasticæ debita a parochis, & de distinctione earum. Cap. 23.

- 1 Decimarum diuisio in prædiales, personales, & mixtas, & que personales.
- 2 Prædiales que, & ex quibus debentur.
- 3 Mixta que, & ex quibus.
- 4 Generaliter de quibus pendenda decima.

1 G Enentis ¶ decimarum ecclesiasticarum quæ præstantur personis, ecclesie ministris, & cultui diuino infernentibus, tres sunt species generales, nempe personales, prædiales, & mixte. Personales sunt, quæ soluuntur ex fructibus seu ex rebus, vel lucro industria personæ quæ sitis: veluti de aduentibus ex officio, artificio, negotiatione, scientia, & similibus, quæ præbentur seu soluuntur ei ecclesie, in qua quis ecclesiastica percipit sacramenta, licet aliunde lucrum contigerit. c. ad apostolica, c. 20. §. noueris. cap. pastoralis, c. 28. de decim. lib. 3. Decretal. tit. 29. Offeretis, inquit Dominus, primitias & decimas manuum vestrarum, Deuter. c. 12. Et de omnibus quasitis, c. ex transmissa, de decim. ¶ Prædiales sunt, quæ ex fructibus debentur, vt vini, frumenti, & aliorum frugum decimæ,

c. 1. c. ad apostolica, c. peruenit, de decim. ¶ Mixta ¶ quæ debentur habitacione eorum, quæ ex prædiis partim proueniunt, partim ex industria personarum: quales decimæ debita ex animalibus in eo loco vbi viuunt, ex quo alimenta percipiunt, & a personis custo diuntur, vel pascuntur, dist. capit. ad apostolica, & cap. pastoralis, c. commissum, de decim. In summa decimæ Deo pendenda sunt, vel eius ministris sacerdotibus, c. reuertimini, & cap. quicumque, 16. que est. 1. cap. quadragesima, de consecr. dist. in 1. §. cap. non est in potestate, de decimis. omnium rerum quas licite quis potest acquirere, c. ex transmissa, c. 23. de decimis. De prouentu ex molendino etiã vento molente, d. c. ex transmissa, & c. 5. eod. & alterius generis, de piscatione, sceno, lana, c. peruenit ad nos, eod. de omni fructu, & de apibus, c. nuntios, c. 6. eod. tit. c. ex parte, 21. eod. de venatione, de militia, decimas, 16. q. 1. Et can. quicunq; 16. q. 7. De notis viuariis autẽ, num debentur hodie decimæ, Papius placita senatus contraria notat, lib. 1. Rapod. aresto. tit. 1. 2. aresto. 5. ob constitutionem Philippi Augusti regis Galliarum, quæ prohibet omnem insolitam decimarum in Gallia exactiõnem. Porro ex turpi & impio questu decimas personales ecclesia respuere debet, vt ex arte meretricia, Deuter. c. 23. ibi, Non offeres mercedem, Et c. oblationes, 90. dist. & ab vltis, ne videatur auctor mali Deus, cui decima offerenda est, quem eius quod acquirimus auctorem profitemur: & cui dicimus: quæ de manu tua suscepimus, hæc reddimus tibi: omne enim bonum optimum descendens a patre luminum, Jacob. 1. Item ne delinquendi occasio detur offerentibus, aut approbare delictum videatur, cano. miror. 17. q. 4. ante c. stantium. 16. q. 2. c. oblationes. 90. dist. Si tamen decimæ sint prædiales, recte a peccatoribus & ab inuoluntariis accipiuntur: quia agri benedictionem potius, quam personæ referunt, & veluti censum exhibent, c. de terris, de decim. Statuit & Synodus Tridentina, in vltima sessione, de reformat. general. c. 12. decimas in posterum sub excommunicationis pœna integre perfoluendas. Exprobat autem auaritiam Phariseorum Deus, sed non decimationem singulorum, dum ait, D. Matthæi, c. 23. vobis scriba & pharisæi hypocritæ, qui decimatis mentam, anethum, & cyminum, & reliquisis que grauiora sunt legis, iudicium & misericordiam, & fidem: oportuit hæc facere, & illa non omittere.

De Personis, a quibus soluenda decimæ. Cap. 24.

- 1 Personæ omnes sine exceptione debent decimas soluere.
- 2 Quomodo cogantur decimas soluere denegantes.
- 3 Colligendi fructus non sunt, nisi prius monentur Curio, vt interfit.
- 4 Vel mittat ad decimas colligendas.
- 5 Compensatio non obicitur a debente decimas futurus.
- 6 Ex quibus soluant decimas abbates & monachi, & Iudæi, leprosi, Ecclesie.
- 7 Non soluunt decimas ex privilegio Cisterciensis monachi, Templaris, & alii quidam.
- 8 Privilegium non soluendi decimas a quo concedatur.
- 9 Privilegium non soluendi amittitur, solutione vna.
- 10 Privilegiati non soluendi decimas, alia contribunt ecclesiis, & quando.

Q Via ¶ ex institutione Dei diximus esse decimas, c. reuertimini. c. decima. 16. q. 1. c. omnes, decima, 16. q. 6. & ab omnibus esse soluendas, non difficile est statuere, vt tanquam debitum exigi possint, c. parochianos, c. 5. de decim. c. tua nobis, c. grauem, eod. c. decima, & c. statuiimus, 16. q. 1. can. qui oblationes, 12. q. 2. vel rei vindicatione per ecclesiam, tanquam earum dominam, c. moderamine, & ibi gl. in verbo, vindicant. 16. q. 1. vel conditione ex canone, vnde oritur actio personalis aduersus debentem soluere, vt ait Panorm. in c. tua. in 2. col. pen. de decim. A laicis itaque danda sine fraude, & ab episcopis, & ministris ecclesie discrete distribuenda, c. præter hoc, 23. dist. c. nullus. 16. q. 7. Neq; propter sacerdotes malos, vt plerique fallò persuadent, decimæ neganda, cum earum institutio præcipua & prima fuerit, non propter personas sacerdotum tantum, sed ob Dei præcipue honorem, & præbentium vtilitatem, vt supra diximus: & ita ecclesie potissimum nec ministrorum personis, sed officio eorum debita, can. si episcopus, 16. q. 6. ¶ Sunt quippe ¶ decimæ vota fidelium, pretia peccatorum, patrimonialia pauperum, can. quia. 16. q. 1. tributa egentium animarum, ca. decima, ead. 16. q. 1. & filius Belial, qui hoc prætextu excutere iugum diuinæ subiectionis nititur, atque sacrilegus æternæ damnationis in se sententiam prouocans, cap. 1. 16. q. 7. Et maledictio, Malachia, 3. Quid. Papa. decif. 166. Quare post admonitionem soluendi est ex-